

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa K. P., K. M.

przeciwko Agencji Mienia Wojskowego - Oddziałowi Terenowemu w G. o

przywrócenie do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 grudnia 2004 r.,

kasacji powódki Kazimiery Podolak od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 24 czerwca 2003 r.,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka K. M. w dniu 10 grudnia 2001 r. wniosła do Sądu Rejonowego pozew przeciwko Agencji Mienia Wojskowego w Warszawie. Domagała się uznania za nieuzasadnione wypowiedzenia umowy o pracę dokonanego przez pozwaną w dniu 4 grudnia 2001 r. i przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach. Powódka wskazała, iż pozwana wypowiedziała jej umowę o pracę uzasadniając to utratą zaufania do powódki spowodowaną wprowadzeniem w błąd pracodawcy, poprzez złożenie zapewnienia o ukazaniu się ogłoszenia w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży położonej w P. przy ulicy U. Powódka nie zgodziła się z tym uzasadnieniem wskazując, iż nigdy nie składała w swoim imieniu tego rodzaju

zapewnienia, a w okresie kiedy wskazane ogłoszenie miało się ukazać była na zwolnieniu chorobowym.

Analogicznej treści pozew został złożony w dniu 22 stycznia 2002r. przez powódkę K.P. Jedyna różnica dotyczyła daty wypowiedzenia umowy o pracę, miało ono miejsce w dniu 17 stycznia 2002r. Pozostałe okoliczności, w tym uzasadnienie wypowiedzenia były identyczne jak w przypadku powódki K. M. K. P. również wskazała, iż nigdy nie składała zapewnienia o ukazaniu się ogłoszenia. Na rozprawie w dniu 27 marca 2002r. Sąd zdecydował o połączeniu powyższych spraw do wspólnego rozpoznania.

W odpowiedziach na złożone pozwy strona pozwana wniosła o oddalenie powództw. Uzasadniając swoje wnioski wskazała, iż w dniu 1 czerwca 2001 r. w Agencji Mienia Wojskowego w Warszawie odbył się przetarg na sprzedaż nieruchomości położonej w P. przy ulicy U. Przygotowaniem przetargu zajmował się Oddział Terenowy AMW[...]. Prawidłowość przeprowadzenia przetargu została zakwestionowana z uwagi na to, iż ogłoszenie o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, wymagane przez przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, nie ukazało się, a załączone do dokumentacji ogłoszenie o wywieszeniu wykazów, które w dniu 4 kwietnia 2001 r. miało ukazać się w Gazecie [...] jest w rzeczywistości montażem, czyli zostało sfałszowane. Prezes Agencji Mienia Wojskowego nakazał wyjaśnienie tej sytuacji i zażądał potwierdzenia, że takie ogłoszenie zostało zamieszczone w prasie. Zdaniem pozwanej zapewnienie zostało złożone przez K. P., która pełniła wówczas funkcję kierowniczkę wydziału zagospodarowania nieruchomości oraz przez K. M., która była pracownikiem tego wydziału. Zapewnienie zostało złożone w piśmie z dnia 16 lipca 2001 r. przedstawionym do podpisu dyrektorowi Oddziału. Pozwana wskazała, że powódki składając zapewnienie nie sprawdziły czy ogłoszenie faktycznie się ukazało. Wykazały w ten sposób lekceważący stosunek do powierzonych im obowiązków, nierzetelność w ich wykonywaniu, a konsekwencją takiego stosunku do obowiązków była utrata zaufania do powódek. Pozwana podała, że obowiązek zamieszczania w prasie ogłoszeń o wywieszeniu wykazów nieruchomości j należy do wydziału, którym kierowała powódka K.P.

W toku postępowania powódki nie zgodziły się ze stanowiskiem pozwanej odnośnie tego, iż do zakresu działania wydziału zagospodarowania nieruchomości należało zamieszczanie ogłoszeń. Ich zdaniem ogłoszeniami zajmował się wydział marketingu. Ponadto powódki wniosły o zasądzenie odszkodowania z tytułu utraty zatrudnienia, obok przywrócenia ich do pracy.

Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 18 lipca 2002r. przywrócił powódki K. M. i K. P. do pracy w pozwanej Agencji Mienia Wojskowego w Warszawie na poprzednich warunkach i stanowisku.

Sąd ustalił, że do zakresu działania wydziału zagospodarowania nieruchomości Oddziału Terenowego Agencji Mienia Wojskowego należało min. przejmowanie nieruchomości, ich zagospodarowanie zgodnie z obowiązującymi procedurami, a także sporządzanie wniosków i wykazów nieruchomości przeznaczonych do zagospodarowania w formie dzierżawy lub sprzedaży. Natomiast do wydziału marketingu należało w szczególności organizowanie przetargów na sprzedaż i dzierżawę przejętego mienia.

Sąd ten stwierdził, że roszczenie powódek o przywrócenie do pracy zasługuje w całości na uwzględnienie. Jest okolicznością bezsporną, iż powódki były zatrudnione w pozwanej Agencji Mienia Wojskowego na podstawie umów o pracę zawartych na czas nie określony. W przedmiotowej sprawie pozwana w swoich oświadczeniach o rozwiązaniu z powódkami umów o pracę jako przyczynę wskazała utratę zaufania spowodowaną wprowadzeniem pracodawcy, przez złożenie zapewnienia o ukazaniu się ogłoszenia w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży położonej w P. Wobec tego przedmiotem badania Sądu było ustalenie, czy powódki rzeczywiście złożyły zapewnienie tej treści. Natomiast nie było przedmiotem niniejszego postępowania ustalenie, czy powódki ewentualnie dopuściły się fałszerstwa ogłoszenia, bądź też wiedziały kto tego dokonał.

Biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd wywnioskował, że powódki nie mogły złożyć potwierdzenia ukazania się ogłoszenia z uwagi na to, iż zamieszczanie ogłoszeń o przetargach nie należało do ich kompetencji. Wobec tego nie należało do nich ustalanie czy takie ogłoszenia się ukazało. Nie mogły brać na siebie odpowiedzialności za zadania należące do innego wydziału. Rola wydziału zagospodarowania nieruchomości, w którym

zatrudnione były powódki, w zakresie organizacji przetargów ograniczała się tylko i wyłącznie do sporządzenia wniosków odnośnie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz wykazów tych nieruchomości. Natomiast wszelkie pozostałe czynności związane z organizacją przetargu w tym zamieszczanie ogłoszeń o wywieszeniu wykazów należało do wydziału marketingu. Z regulaminu organizacyjnego wyraźnie wynika, iż to wydział marketingu zajmował się organizacją przetargów. W związku z tym nie można postawić powódkom zarzutu lekceważenia obowiązków.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd uznał, iż przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę wskazana przez pozwanego była nieprawdziwa, wobec czego rozwiązanie umowy o pracę z powódkami było nieuzasadnione.

Apelację od wyroku złożyła pozwana Agencja Mienia Wojskowego w Warszawie, w której pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, względnie o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Wyrokiem z 24 czerwca 2003 r., zmienił zaskarżony wyrok o tyle, że oddalił powództwo K. P., i w pozostałym zakresie oddalił apelację.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska Sądu I instancji co do dokonanej interpretacji w zakresie analizy treści dokumentu sporządzonego w dniu 16 lipca 2001 roku. Z treści dokumentu wynika, iż „Oddział Terenowy Agencji Mienia Wojskowego w G. wyjaśnia, że zgodnie z posiadaną dokumentacją ogłoszenie o wywieszeniu wykazów nr 3/01 i 10/01 dotyczących nieruchomości położonych w P. przy ul. U. 5, oznaczonych w ewidencji gruntów nr 66/21 i 66/20 (obecnie 66/22) ukazało się w Gazecie [...], jako prasie lokalnej, zgodnie z art. 35.1. Ustawy o gospodarce nieruchomościami Dz.U. Nr 46 tekst jednolity z 2000 roku”.

W ocenie Sądu Okręgowego pismo to informuje odbiorcę o stwierdzonym: fakcie posiadania dokumentacji dotyczącej ogłoszenia o wywieszeniu wykazów nr 3/01 i 10/01(...), fakcie ukazania się ogłoszenia, rodzaju prasy, w której ogłoszenie ukazało się, zgodności z przepisami ustawy. Trudno zatem zgodzić się z oceną Sądu I instancji, " ... iż pismo to miało jedynie

stanowić wyjaśnienie, iż ogłoszenie zostało zamieszczone zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami".

Istotą zawisłego sporu było ustalenie przez Sąd I instancji, czy przyczyna wskazana w wypowiedzeniu powódkom umów o pracę, była konkretna i prawdziwa. Zatem ocena roszczeń obu powódek winna opierać się na ustaleniach faktycznych i dokonanej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego w odniesieniu do zawartych w wypowiedzeniach umów o pracę przyczyn.

Sąd Okręgowy w toku postępowania apelacyjnego przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie ponownego przesłuchania powódek K. P. i K. M. oraz przedstawiciela pozwanego W. S. Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że powódka K. M. nie ponosi odpowiedzialności za treść pisma z dnia 16 lipca 2001 roku, albowiem przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę wskazana w wypowiedzeniu umowy o pracę z dnia 4 grudnia 2001 roku nie zaistniała. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwany nie badał przed wypowiedzeniem umowy o pracę powódce K. M. czy brała udział w wykonywaniu jego polecenia, natomiast propozycja jaką złożył uprzednio powódce K. M. co do zwolnienia dyscyplinarnego była spowodowana podległością służbową K. P. W ocenie Sądu wobec poczynionych ustaleń w zakresie stanu faktycznego odpowiedzialność za treść pisma z dnia 16 lipca 2001 roku ponosi powódka K. P. Zaznaczyć w tym miejscu należało, że powódka u pozwanego zatrudniona była na stanowisku kierownika wydziału Zagospodarowania Nieruchomości Oddziału Terenowego, a w orzecznictwie funkcjonuje jednolity pogląd, że w stosunku do pracownika na stanowisku samodzielny czy kierowniczym należy stosować ostrzejsze kryteria oceny jego pracy, niż wobec pracownika na stanowisku szeregowym.

Kasację od powyższego wyroku złożyła powódka K. P. Powyższemu wyrokowi zarzucono: naruszenie prawa materialnego - art. 30 § 1 pkt 4 k.p. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i uznanie, że powódka, jako kierownik wydziału zagospodarowania nieruchomości pozwanej, dopuściła się naruszenia obowiązków pracowniczych.

Podnosząc powyższy zarzut wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji pozwanej Agencji Mienia Wojskowego - Oddział Terenowy od wyroku Sądu Rejonowego Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 lipca 2002 r., co do powódki K. P.; zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych solidarnie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za instancję kasacyjną, według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Przyjęcie kasacji do rozpoznania i jej merytoryczne rozpatrzenie uzasadniono ciężarem wad prawnych ciężących na zaskarżonym orzeczeniu, oraz koniecznością rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego: czy nawet ewentualne uchybienie pracownika, jednak co do czynności, której normalnie nie wykonywał i nie powinien wykonywać, należącej do zakresu obowiązków innych pracowników zatrudnionych w innej jednostce wewnętrznej pracodawcy, tylko na podstawie nadzwyczajnego polecenia przełożonego, przy jednoczesnym braku winy pracownika ani świadomego działania na szkodę pracodawcy, uzasadnia rozwiązanie umowy o pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 393³ § 1 k.p.c. określa konieczne składniki kasacji, w pkt 3 wskazano, że winna ona zawierać przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji jest jej istotnym elementem, którego brak nie pozwala na ocenę, czy w sprawie występują przesłanki ustawowe dla poddania kasacji rozpoznaniu. W orzecznictwie zostało dokładnie wyjaśnione, że spełnienie wymogu z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. powinno przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie to konkretnie występujące w sprawie okoliczności pozwalają zakwalifikować kasację do rozpoznania, i uzasadni dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek usprawiedliwiających przyjęcie kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 października 2001 r., III CZ 98/01, OSNC 2002/5/71; z 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002/2/22; czy z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11).

W konsekwencji należy przyjąć, iż z treści całego art. 393 k.p.c. wynika, że przepis ten przewiduje cztery następujące okoliczności, w których Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo, zachodzi nieważność postępowania przed sądem odwoławczym. Katalog ten ma charakter rozłączny w tym sensie, że istnienie którejkolwiek przyczyny jest wystarczającą przesłanką przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Przechodząc do oceny kasacji w tej konkretnej sprawie należy zauważyć co następuje. W rozpoznawanej sprawie nie występują okoliczności, które z urzędu uzasadniałyby zmianę albo uchylenie zaskarżonego wyroku.

Kasacja, jest w całości polemiką z ustaleniami Sądu i ich prawną oceną. Pełnomocnik skarżącej z tych samych faktów wysnuwa „własne” wnioski i formułuje oceny odmienne od wywiedzionych i sformułowanych przez Sąd.

Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował już stanowisko w kwestii „utruty zaufania” jako przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę (por. wyrok SN z dnia 16 marca 1998 r., I PKN 565/97, OSNAPiUS z 1998 r. nr 18, poz. 534; wyrok z dnia 7 września 1999 r., I PKN 257/99, OSNAPiUS z 2001 r. nr 1, poz. 14), którą to pozwany podał w wypowiedzeniu umowy o pracę. Nie uszło jednak uwadze Sądu, że skarżąca zajmował stanowisko kierownicze u pozwanego, a to powoduje zwiększone wymagania w ocenie należytego wykonywania obowiązków pracowniczych i zarazem zwiększoną odpowiedzialność za ich niewykonanie lub wykonanie nienależyte.

W tym świetle nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, które według skarżącej wymaga wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy. Jeżeli więc uznać, że w kasacji zawarto przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie, to z pewnością nie umotywowano ich w sposób pozwalający na ocenę słuszności argumentacji w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

